

(протокол № 5 від 18 червня 2025)

Від 14 липня 2025 № 219

Ректор
МПИ

Bipa POGOVA

**Освітня програма
підвищення кваліфікації супервізорів
(надавачів послуг супервізії) з теми
«Організація і проведення групової супервізії у сфері
загальної середньої освіти»**

Освітня програма підвищення кваліфікації супервізорів (надавачів послуг супервізії) з теми «Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти» (далі - Програма) розроблена для поглибленої підготовки фахівців з проведення групової супервізії та надання педагогам професійної підтримки й допомоги у різних формах в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» на рівні базової середньої освіти. Групова форма проведення супервізії створює простір для колективного осмислення педагогічного досвіду, вирішення професійних викликів, удосконалення педагогічної майстерності та розвитку командної взаємодії.

Програма розроблена на основі освітньої програми підвищення кваліфікації тренерів супервізорів у сфері загальної середньої освіти «Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти», затвердженої наказом Державної установи «Український інститут розвитку освіти» від 21.05.2024 № 63-аг. Документ також враховує основні положення Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988; відповідно до Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії)», затвердженого наказом МОН від 14.06.2024 № 855; постанов Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1513 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» у 2025 році», від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»; професійного стандарту за професією «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Мінекономіки України від 17.09.2021 р. № 568-21 та професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225.

Цільова аудиторія: педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники закладів освіти різних рівнів, наукових та науково-дослідницьких установ, інших установ та організацій, які пройшли підготовку за програмою підвищення кваліфікації надавачів послуг із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти та надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти.

Мета навчання: професійний розвиток супервізорів щодо організації і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти.

Досягнення мети можливе за умови реалізації наступних завдань:

- поглибити розуміння місця супервізії у професійному розвитку педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти;
- опрацювати підходи до організації та проведення групової супервізії для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти;

- опанувати особливості реалізації супервізійної сесії при груповій супервізії;
- поглибити й закріпити практичні навички планування та проведення групової супервізійної бесіди;
- удосконалити навички активного слухання та ведення бесіди в групі;
- ознайомити з особливостями документального оформлення групової супервізії;
- оволодіти інструментами для групової супервізії та здобути навички їх практичного використання;
- сприяти особистісному та професійному зростанню слухачів, розкриттю лідерського потенціалу і здатності усвідомлено переосмислювати власну професійну діяльність.

Напрямок навчання: розвиток та удосконалення компетентностей щодо організації та проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти; професійний розвиток.

Перелік компетентностей, що формуватимуться.

Загальні компетентності:

- здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина/ки; реалізовувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність);
- здатність до особистісної взаємодії, роботи в команді, налагодження соціальної взаємодії, співробітництва з колегами, попередження та розв'язання конфліктів (соціальна компетентність);
- здатність до системного та критичного мислення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел, бачення комплексного розвитку подій, спроможності особистості адекватно і глибоко пізнавати оточуючий світ: природне і соціальне середовище, самого себе (лідерська компетентність);
- здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

Професійні компетентності:

- здатність визначити і враховувати запити та очікування учасників освітнього процесу (компетентність стратегічного управління закладом освіти);
- здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею (інформаційно-цифрова);
- здатність усвідомлювати особисті відчуття й почуття, управляти власними емоційними станами, створювати позитивний психологічний клімат упродовж організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії (емоційно-етична компетентність);
- здатність генерувати і впроваджувати нові, перспективні ідеї, освітні інновації (інноваційна компетентність);

- здатність здійснювати прозору та відкриту інформаційну політику (компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства);
- здатність до визначення умов і ресурсів професійного розвитку впродовж життя (навчання впродовж життя).

Очікувані результати навчання:

Слухачі будуть знати та розуміти:

- сутність групової супервізії, її мету, завдання;
- особливості методів проведення групової супервізії, їхні переваги та обмеження;
- особливості реалізації циклу супервізійної сесії при груповій формі проведення супервізії.

Слухачі будуть уміти:

- організовувати групу супервізантів з урахуванням єдиної мети, спільних професійних інтересів і потреб;
- оформлювати та застосовувати відповідну документацію для здійснення групової супервізії;
- проводити супервізійні бесіди в груповому форматі;
- застосовувати навички активного слухання під час супервізійної бесіди в групі;
- розробляти та використовувати інструменти для проведення групової супервізії;
- організовувати процес планування, спостереження за уроком, осмислення та рефлексії із супервізантами;
- спонукати супервізорів до особистісного та професійного зростання, розкриття їхнього лідерського потенціалу і здатності усвідомлено переосмислювати власну професійну діяльність.

Обсяг (тривалість): 18 годин / 0,6 кредита ЄКТС.

Форма підвищення кваліфікації: очна

Форма підтвердження результатів навчання: за результатами проходження навчання учасник/учасниця отримує підтвердження результатів навчання у вигляді сертифікату.

II. Зміст програми та розподіл годин за видами діяльності

Зміст Програми розроблено з урахуванням аксіологічного, особистісно орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного підходів.

Програма містить два модулі та шість взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 18 год., з них: 4 год. - лекційні заняття, 12 год. - практична робота, самостійна робота - 2 год.

Самостійна робота передбачає опрацювання навчального матеріалу лекційних занять, підготовку до практичних занять, а також самостійне опрацювання

додаткового матеріалу до окремих змістових модулів або тем у вільний від аудиторних занять час.

Навчальна програма

Навчальні модулі	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Усього
МОДУЛЬ 1. ГРУПОВА СУПЕРВІЗІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ				
Завдання, переваги та виклики групової супервізії	1	1		2
Інструменти групової супервізії		2		2
Алгоритм проведення групової супервізії	1	1		2
Документальне оформлення групової супервізії	2			2
МОДУЛЬ 2. РОЗВИТОК СУПЕРВІЗІЙНИХ НАВИЧОК ДЛЯ ГРУПОВОЇ ФОРМИ СУПЕРВІЗІЇ				
Планування і проведення групової супервізійної бесіди		2		2
Компетентності та навички супервізора у процесі проведення групової супервізії: практика		6	2	8
Усього:	4	12	2	18

Тема 1.1. Завдання, переваги та виклики групової супервізії

Групова супервізія як форма професійної підтримки педагогів. Основні завдання групової супервізії. Колективне обговорення, обмін практичним досвідом, активна взаємодія учасників як основа групової супервізії. Переваги групової форми, зокрема, можливість командної взаємодії в обговоренні професійних питань та генерації ідей. Виклики групової супервізії: конфіденційність та довіра, динаміка групи, різний рівень досвіду, розподіл часу, індивідуальні відмінності, залежність від супервізора керування конфліктами. Особливості проведення очної, дистанційної та очно дистанційної форми роботи групи.

Тема 1.2. Інструменти групової супервізії

Використання анкет самооцінювання та встановлення зворотного зв'язку для визначення запиту. Інструменти для рефлексії та аналізу: рефлексивні запитання, мапа кейсу, симуляції. Інструменти для підтримки та розвитку групи: активне слухання, перефразування, уточнюючі питання.

Тема 1.3. Алгоритм проведення групової супервізії

Вступний етап: створення безпечного простору, обговорення правил, часових рамок та плану роботи. Основний етап: представлення запиту, уточнюючі

запитання, групове осмислення запиту, узагальнення думок. Завершальний етап: зворотний зв'язок від супервізанта, обговорення наступних кроків. Роль супервізора на кожному етапі.

Тема 1.3. Документальне оформлення групової супервізії

Особливості оформлення документів для здійснення групової супервізії: запит на проведення супервізії; договір з проведення групової супервізії; план-графік проведення групової супервізії; звіт про проведення групової супервізії, свідоцтво про проходження супервізії.

Тема 2.1. Планування і проведення групової супервізійної бесіди

Супервізійна бесіда в груповому форматі, її мета, умови для досягнення результату, акценти на рефлексію та допомогу групі супервізантів самостійно визначати труднощі, усвідомлювати свої дії, взаємодіяти та знаходити рішення. Управління процесом взаємодії учасників.

Тема 2.2. Компетентності та навички супервізора у процесі групової супервізії

Якості ефективного лідера-супервізора у процесі роботи з групою супервізантів. Управління групою, навички активного слухання, рефлексивного аналізу. Професійний досвід і компетентність для ведення групової бесіди. Високий рівень комунікації для управління дискусією. Протоколи дій супервізора. Розвиток лідерських якостей у супервізорів.

Укладачі:

Ольга Боярчук, методист навчально-методичного кабінету “Науково-методичний центр професійного розвитку”, старша викладачка кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР “Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів”.

Людмила Микитюк, методист навчально-методичного кабінету “Науково-методичний центр професійного розвитку”, старша викладачка кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти КНЗ КОР “Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів”